

Profesörlerin Cinsiyetlerine göre 'Bilim İnsanı, Akademisyen, Bilim Adamı ve Bilim Kadını' Kavramlarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*

Investigation of Professors' Opinions about 'Scientist, Academic and Scholar' Concepts According to Gender*

Çiğdem APAYDIN, Mualla AKSU, Gamze KASALAK

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, üniversitede görev yapan profesörlerin cinsiyetlerine göre "bilim insanı, akademisyen, bilim adamı ve bilim kadını" kavramlarını nasıl değerlendirdikleri, kendilerini hangisi ile tanımladıkları ve neden bu kullanımı tercih ettiklerini belirlemektir. Nitel araştırma yöntemiyle desenlenen bu çalışmada görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya A Üniversitesinde görev yapan profesör unvanına sahip 11 kadın ve 11 erkek öğretim üyesi olmak üzere toplam 22 öğretim üyesi katılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde cinsiyet eşitliği ve profesör doktor unvanı iki temel ölçüt olarak kullanılmıştır. Araştırmaya profesör unvanına sahip öğretim üyelerinin alınmasının nedeni, akademik hiyerarşi içinde uzun süre bulunmaları ve bu süreçlerden hem kendilerinin hem de meslektaşlarının geçmesi nedeniyle uzun bir deneyime ve gözleme sahip olmalarıdır. Bu çalışmada, amaçlı örnekleme yönteminden kolay ulaşılabilir örnekleme tekniği kullanılmıştır. Katılımcılardan yedisi Sosyal Bilimler, on ikisi Fen Bilimleri, üçü Sağlık Bilimleri alanında görev yapmaktadır. Katılımcıların toplam kıdemleri ortalama 27 yıl, üniversitede görev yapma süreleri 23 yıldır. Katılımcıların A Üniversitesinde görev yaptıkları süre ise ortalama 15 yıldır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, kadın ve erkek profesörlerin çoğunluğu 'bilim insanı' ile 'akademisyen' arasında fark görmektedir. Kadın profesörlere göre bu farklılık akademisyenliğin üniversiteye özgü olmasından ve bilim insanının her ortamda çalışabilmesinden kaynaklanmaktadır. Erkek profesörlere göre akademisyenin eğitimi rolü bulunmaktadır. Bununla birlikte yine erkek profesörlere göre, bilim insanının insanlığa ve bulunduğu çevreye hizmet etmesi, akademisyenin ise sadece kendi unvanına yönelik araştırma yapmaya yönelmesi 'bilim insanı' kavramından ayrılmasına gerektirir. Kadın ve erkek profesörlere göre 'bilim insanı' daha evrensel, 'akademisyen' ise üniversite ile sınırlı bir kavramdır. Kadın profesörlerin hiçbiri kendisini 'bilim kadını' olarak tanımlamamakta onlar da erkek profesörler gibi kendilerini 'bilim insanı', 'akademisyen' ve 'bilim adamı' olarak tanımlamaktadır. Profesörlerin tamamı bu kavramları cinsiyetle ilişkilendirmemektedir. Kadın profesörler ile erkek profesörlerin bilim insanı tanımlarında 'bilgi üretme, bilim ve araştırma yapma, insanlığa hizmet etme' kavramlarının; akademisyen tanımlarında ise 'eğitimi rol, entelektüel birikim, akademik kariyerde ilerlemek için yapılan yayın ve araştırma' kavramlarının ortak kullanıldığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Profesör, Akademisyen, Bilim insanı, Bilim adamı, Bilim kadını, Cinsiyet

ABSTRACT

Purpose of this study is to determine how university professors evaluate the concepts of 'scientist, academic and scholar' according to gender, which one they use to describe themselves and why they prefer to use it. As a qualitative research model was employed in this study which was designed. Data were collected via interviews. A total of 22 faculty members (11 female, 11 male) from A University with

* Bu çalışma 23. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda (4-6 Eylül 2014, Kocaeli, Türkiye) bildiri olarak sunulmuştur.

* This study was presented at the 23rd National Convention of Educational Sciences (September 4-6, 2014, Kocaeli, Turkey).

Çiğdem APAYDIN (✉)

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Akdeniz University, Faculty of Education, Department of Educational Administration, Supervision, Planning and Economics Antalya, Turkey

cigdemapaydin@akdeniz.edu.tr

Mualla AKSU

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Akdeniz University, Faculty of Education, Department of Educational Administration, Supervision, Planning and Economics Antalya, Turkey

Gamze KASALAK

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Akdeniz University, Faculty of Education, Department of Educational Administration, Supervision, Planning and Economics Antalya, Turkey

Geliş Tarihi/Received : 20.01.2015

Kabul Tarihi/Accepted : 27.04.2015

professor title have participated the study. While determining the participants, gender equality and having Professor Doctor title were used as the two basic criteria. The reasons of including faculty members with professor title were; their existence in the academic hierarchy for a long time and their extensive experience and observations since they went through this process together with their colleagues. In this study, easily accessible sampling, which is one of the purposive sampling methods, was used as the sampling technique. Seven of the participants were working on Social Sciences; twelve of them were from Physical Sciences, whereas three of them were working on Health Science area. In average, overall seniority of the participants was 27 years, whereas their professional history at the university was 23 years. Participants' career at A University was 15 years in average. Content analysis had been used in data analysis. According to the findings of the research, the majority of male and female professors see a difference between 'scientist' and 'academic'. According to female professors, the main difference between scientist and academic is, 'academics are specific to the university'. This is followed by 'scientist can work in every environment'. According to male professors, the educator role of academic and his detaching himself from the events is the rationale of the distinction from the 'scientist' concept. For both male and female professors, 'scientist' has a more universal meaning, whereas 'academic' is restricted with the university. Female professors describe themselves as 'scientist' and 'academic' like male professors. None of the professors associate these concepts with gender.

Keywords: Professor, Academic, Faculty, Scientist, Scholar, Gender

GİRİŞ

Devlet kurumlarında profesörler ve öğretim elemanları devlet memuru olmamalarına karşın, istihdamın temeli olan sözleşmeden kaynaklanan hakları ve görevleri ile kamu kurumlarının çalışanlarıdır. Devlet memuru ("public officer") ile işgören ("employee") arasındaki ayırım, konumların getirdiği haklar ve o konuma bağlı olarak aldıkları maaş açısından önem taşımaktadır (Chambers, 1931). Sözleşmeli bir işgören, yaptığı iş gereği haksız yere, öngörülen sürenin bitiminden önce veya sözleşmede öngörülen bir şekilde işten çıkarılması durumunda, yasa uygun bir eylemde bulunma veya sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini hata yapmadan yerine getiriyorsa tazminat alma hakkına da sahiptir. Devlet memuru ise, devlet dairesinin hukuksal varlığı içinde, devlet memurunun yasal görev süresi ve maaş alması koşuluyla sözleşmeye bağlı kalmadan ödeme yapılması hakkına sahiptir (Chambers, 1931).

Üniversite ve unvanlar akademisyenliğin ("academic profession") ortak öğeleridir (Teichler, 2010). Akademisyenlik ("academic profession") oldukça eğitilmiş meslekler arasında en karışık duyuların beslendiği bir meslektir (Enders & Teichler, 1997). Dill (1982), akademisyenliği yükseköğretim kurumlarında akademik atamalar ile gerçekleştirilen, bilimsel mesleğin ("scholarly profession") bir alt kümesi olarak tanımlamaktadır. Dill'e (1982) göre akademisyenlik profesyonel çalışma kalitesini büyük ölçüde düzenlemektedir. Enders ve Teichler (1997) akademisyenliğin kendine özgü niteliklerini şöyle açıklamaktadır:

1. Akademisyenliğin işlevleri toplumun bilimselleştirilmesini ve daha nitelikli işgücünün yaygınlaşmasını sağlamaktır.
2. Akademik çalışma oldukça karmaşıktır.
3. Kuramsal olarak, akademisyenler bağımsız profesyonellerdir. Üyelerinin olgunlaşmamış olarak görüldüğü başka bir meslek yoktur. Birçok meslekte iş güvenliği olmasına karşın, genç akademisyenler iş güvenliğini elde edinceye kadar oldukça uzun bir zaman beklemek zorunda kalmaktadır. Bu nedenle, terfi fırsatlarına, saygıya ve etkili konumlara ulaşma şansları son yirmi yılda pek çok ülkede bozulmuştur.
4. Yükseköğretimin yaygınlaşması, akademisyenliğin önemini

vurgulamaktadır. Aynı zamanda akademisyenin rol ve işlevini etkileyen bir çeşitlendirme de buna eşlik etmektedir.

Akademisyenlerin, belirli sözleşmeye dayalı rolleri ve sorumluluklarıyla, yükseköğretim kurumlarının üyeleri oldukları anlaşılmaktadır (Harland & Staniforth, 2003). Harland ve Staniforth (2003) akademisyenleri bağımsız karar verme hakkına sahip, kendi müşterileriyle ilgilenme görevleri olan, çalışmaları kurama, bilgiye ve araştırmaya dayanan profesyoneller olarak tanımlamaktadır. Yazarlara göre akademisyenlerin araştırma, öğretim ve bilgilendirme görevleri de bulunmaktadır. Dill (1982) ise akademisyenlerin kolej veya üniversite tarafından işe alınmazlarsa mesleklerini yapamayacaklarını; bu nedenle Amerika Birleşik Devletleri'nde özgür olamadıklarını belirtmektedir. Vannini (2004)'ye göre öğretim elemanlarının ana sorumluluğu öğretim olarak görülmektedir; oysa öğretim sınıfta biten bir durum değildir. Onların literatürü ve teknolojiyi izleme, ders sunumları hazırlama, öğrencileri değerlendirme ve önerilerde bulunma, laboratuvar veya stüdyo toplantılarını yürütme, alan çalışmalarında öğrencilere eşlik etme, bilgilendirici rehberlik yapma, konferans vermenin yanı sıra kariyer planlanmalarında yardımcı olma, referans mektubu yazma, danışmanlık yapma ve topluma karşı olan yükümlülüklerini yerine getirme gibi pek çok görevleri bulunmaktadır.

Öğretim elemanlarının en yüksek unvana sahip olanları ise profesörlerdir. Profesör teriminin kökeni ortaçağa dayanmakta ve terim bu dönemde, inancı açıklayan kişi anlamında "Tanrı'nın biliminin profesörü ("professoures of science of God") olarak tanımlanmaktadır (Gould, 2006). Yazar bu tanımlamayı, üniversite konusunda 'zekâ tasarımı'nın ("intelligent design") ilk ifadelerinden biri olarak görmektedir. Profesör terimi, 18. yüzyılda kiliseye ait olmayan bir statüye ulaşarak genel bir terim haline gelmesine karşın, akademiye hâlâ birçok ideolojik çaba, inanç temelli bilginin tüketimini yansıtmaktadır (Gould, 2006). Vannini (2004) "profesörler genellikle ne yapar?" sorusunu "öğretme ve öğrenme" olarak yanıtlamaktadır. Yazara göre profesör, toplumun demokratik temellerini sürdürmek, bilginin üretimini ve dağılımını sağlamak için de hizmet etmektedir. Profesör, Kogan'a (2007) göre ise kendi alanında tanınmış bir lidirdir. Bununla birlikte profesörden üst düzey akademik görev-

leri gerçekleştirmesi, akademisyenlerin akademik etkinliklerini ve araştırmalarını değerlendirmesi beklenmektedir. Profesörler araştırma ve akademik etkinlikler için standartların düzenlenmesinde anahtar rol oynamakta, yetişen akademisyenlere de etkin danışmanlık yapmaktadır.

Profesörlerin, toplum veya kendileri tarafından “öğretmen”, “hoca”, “bilim insanı”, “bilim adamı”, “öğretim üyesi”, “öğretim elemanı”, “alim” veya “akademisyen” gibi pek çok isimle adlandırıldıkları görülmektedir. Yurtdışı literatürde de profesörler için “faculty”, “academic”, “academic staff”, “scholar”, “academician” gibi kavramların kullanıldığı görülmektedir. Örneğin, Harvard Üniversitesi’nin web sayfasında “faculty” kavramının, öğretim elemanları ve/veya araştırmacılar için kullanıldığı görülmektedir. Aynı zamanda “faculty” kavramı çeşitli derecelere sahip yardımcı doçent, doçent ve profesörleri de kapsamaktadır (<http://www.harvard.edu/faculty>, 2015). Benzer şekilde ‘akademik’ (“academic”) sözcüğü, üniversitede araştırma veya öğretim yapan kişiyi tanımlamaktadır (Merriam-Webster Dictionary of English, 2014). Feather (2014), ‘akademik’ sözcüğünün hem karmaşık hem de cesaret kırıcı olduğunu belirtmektedir. Feather’a (2010) göre karmaşıktır, çünkü bireyin iç ruhunu veya sayısız deneyimlerini temsil etmektedir. Cesaret kırıcıdır, çünkü kimlikler geçicidir ve sonsuza kadar bilinmez ve anlaşılabilir (Rolling & Brogden, 2009). Feather (2014) görülmeyen şeyi tanımlamanın olanaksız olabileceğini belirtmektedir. Colbeck’e (1998) göre, akademisyenler kimliklerinin açık olmadığı kültürlerde rol çatışması yaşayabilmektedir. Oysa akademi üyesi (“academician”), genellikle sanat veya bilimle ilgili bir toplumda yer alan kişi anlamını taşımaktadır (Merriam-Webster Dictionary of English, 2014). Görüldüğü üzere kavramlar arasında benzerlikler bulunsa da farklı anlamlar taşımakta ve farklı şekillerde kullanılmaktadır. Bu kapsamda bu araştırmanın amacı, üniversitede görev yapan profesörlerin cinsiyetlerine göre “bilim insanı, akademisyen, bilim adamı ve bilim kadını” kavramlarını nasıl değerlendirdiklerini, kendilerini hangisi ile tanımladıklarını ve neden bu kullanımı tercih ettiklerini belirlemektir.

YÖNTEM

Araştırma modeli

Araştırma nitel bir çalışmadır ve profesörlerin bilim insanı, akademisyen, bilim adamı ve bilim kadını kavramlarına yönelik görüşlerini ortaya koymayı amaçladığından olgubilim (fenomenolojik) desende planlanmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın çalışma grubunu, A üniversitesi yerleşkesinde bulunan fakülte ve yüksekokulların (güzel sanatlar fakültesi dışında) kadrosunda profesör doktor olarak görev yapan 11 kadın ve 11 erkek olmak üzere toplam 22 öğretim üyesi oluşturmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde cinsiyet eşitliği ve profesör doktor unvanı iki temel ölçüt olarak kullanılmıştır. Araştırmaya profesör unvanına sahip öğretim üyelerinin alınmasının nedeni, akademik hiyerarşi içinde uzun süre bulunmaları ve bu süreçlerden hem kendilerinin hem de meslektaşlarının geçmesi nedeniyle uzun bir deneyim ve gözleme sahip olmalarıdır. Bu

araştırmada, amaçlı örnekleme yönteminden kolay ulaşılabılır örnekleme tekniği kullanılmıştır. Katılımcılardan yedisi sosyal bilimler, on ikisi fen bilimleri, üçü sağlık bilimleri alanında görev yapmaktadır. Katılımcıların toplam kıdemleri ortalama 27 yıldır, üniversitede görev yapma süreleri 23 yıldır. Katılımcıların A üniversitesi’nde görev yaptıkları süre ise ortalama 15 yıldır. Görüldüğü üzere araştırmaya katılan katılımcıların üniversitede görev yaptıkları sürenin oldukça fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle katılımcıların üniversiteye ilişkin deneyimlerinin yeterli olduğu söylenebilir.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi, Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Bu makalede kullanılan veriler, akademisyen yetiştirme konusunda yapılan kapsamlı bir araştırmadan elde edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturan profesörlerden yarı yapılandırılmış bir görüşme formu üzerinden elde edilen verilerin ilk bölümü kullanılmıştır.

Veri toplama sürecinde çalışma grubunu oluşturan profesörler ile yüz yüze görüşmeler yapılmış ve görüşmenin bu bölümü ortalama 15 dakika sürmüştür. Görüşmeler katılımcıların bilgisi dâhilinde ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Görüşme sırasında katılımcıları yönlendirici, araştırmanın veri toplama sürecini olumsuz etkileyebilecek durumlardan kaçınılmıştır. Görüşme verileri yazılı kayda aktarılmış ve toplam 15 sayfalık bir metin elde edilmiştir. Ardından ses kayıtları ve bilgisayar dökümleri bir uzmana verilerek verilerin bilgisayar ortamına doğru bir biçimde aktarılıp aktarılmadığı kontrol edilmiştir. Her veri açık kodlama ile kodlanmış, daha sonra kodlar arasındaki ilişkiler de göz önüne alınarak kodlanan veriler içeriklerine göre kategorilerde toplanmıştır. Daha sonra oluşturulan tüm kategoriler betimlenmiş, ortaya çıkarılan kodlar ve temalar karşılaştırılarak ortak temalar oluşturulmuştur (Miles & Huberman, 1994). Katılımcıların görüşleri verilirken ifadelerinden alıntılar yapılmıştır. Katılımcıların yanıtlarının sıklığına göre başlıklar altında bir sınıflama yapılmış ve bu sınıflamaya bağlı olarak elde edilen frekanslar sunulmuştur. Alıntılarda benimsenen ölçüt farklılıkların yansıtılmasıdır.

Bu araştırmada iç geçerliği sağlamak için profesörlerin bilim adamı, bilim insanı, akademisyen ve bilim kadını kavramları hakkındaki algıları öncelikle doğrudan alıntılarla tanımlanıp daha sonra yorumlanmıştır. Dış geçerliği sağlamak için ise araştırmanın yöntemi ayrıntılı biçimde tanımlanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın güvenilirliği için üç araştırmacı belirli zaman aralıklarında toplanarak birlikte çalışmış ve kodlamalar üzerinde tartışılarak karar verilmiştir. Bu nedenle herhangi bir istatistik işlem uygulanmamış, kodlamalar üzerinde uzlaşmış ve uymayan kodlar üzerinde tartışılarak ortak nokta bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada profesörlerin cinsiyetlerine göre bilim adamı, bilim insanı, akademisyen ve bilim kadını hakkında görüşleri ile ilgili frekansların verilmesi uygun görülmüştür. Araştırmada içerik analizi uygulanmıştır. İçerik analizi içerisinde yer alan frekans analizi ile çözümlenmeler yapılmıştır. Görüşülen profesörlerin verdikleri yanıtlar cinsiyetlerine göre sınıflandırılmaya

çalışılmıştır. Yanıtların sıklığına göre başlıklar altında bir sınıflama ve bu sınıflamaya bağlı olarak frekans sıklığı, tablolarda verilerek ve katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenerek analiz edilmiştir. Kadın profesörler K1-K11, erkek profesörler E1-E11 olarak kodlanmıştır.

BULGULAR

‘Bilim insanı, akademisyen, bilim adamı, bilim kadını’ kavramlarının değerlendirilmesi

Bilim insanı, akademisyen, bilim adamı ve bilim kadını kavramları katılımcıların cinsiyetlerine göre değerlendirildiğinde, kadın katılımcılardan ikisi, erkeklerden biri “bilim insanı” ile “akademisyen” arasında fark görmemektedir. Bir katılımcı, “akademisyenlik herkes için kullanılan bir kavram” (K7) derken, başka bir katılımcı “yapılan bilimsel etkinlikler aynı” (K10) ifadesini kullanmıştır. Bilim insanı ile akademisyen arasında fark olduğunu belirten dokuz kadın katılımcıdan biri, görüşünü “bence akademisyenlik ile bilim insanını ayırmak gerekiyor” (K2) biçiminde yansıtırken, diğer iki katılımcının aşağıdaki ifadeleriyle K2’nin görüşünü desteklediği gözlenmiştir:

“Bilim insanı ile akademisyenliği birazcık farklı yorumlamak lazım. Bilim adamı akademisyenliği kapsıyor diye düşünüyorum” (K1).

“Akademisyen ve bilim insanını ayırıyorum. Kullandığım üst başlık bilim insanı. Yani kadınların bilim adamı değil de, bilim insanı olduğunu düşünüyorum. Bizim ülkemizde akademisyen ve bilim insanı olma süreci farklı işler diye düşünüyorum” (K5).

Erkek katılımcıların dördü konu ile ilgili görüş belirtmezken, altısı bilim insanı ile akademisyen arasında fark olduğunu bildirmiştir. Bu görüşü destekleyen katılımcıların düşünceleri aşağıda sunulmuştur:

“Aslına bakarsanız bilim insanı olmak istiyorum. Bilim adamı olmaya çalışıyorum. Akademisyenlik ile bilim insanlığı/adamlığı kavramlarını birbirinden ayırıyorum” (E6).

“Bu kavramlar yerine göre çok çeşitli kullanılabilir... Akademisyen diğer şeylerden soyutlamak, bir kenara çekmek olarak anlam kazanıyor” (E9).

“Akademisyen kelimesi ‘akademi’den geliyor. Bunlar daha çok ‘başka işlerle uğraşmıyorum’. Türkiye’de ‘ben siyasetçi, tüccar değilim’ anlamında kullanılıyor. Kendi kendimizi korumak için ya da bir nevi diğer kesimlerden korunmak veya kısaca diğer mesleklerden ayırmak için kullanıyoruz. Daha çok bilimle uğraştığımızda akademisyen, bilim insanı oluyoruz” (E5).

‘Bilim insanı’ ile ‘akademisyen’ arasında fark olduğunu belirten katılımcıların farkın nedeni konusunda verdikleri yanıtlar Tablo 1’de sunulmuştur. Kadın katılımcılara göre bu farklılık akademisyenliğin üniversiteye özgü olmasından ve bilim insanının her ortamda çalışabilmesinden kaynaklanmaktadır. İki katılımcının bilim insanı ile akademisyen arasındaki farka ilişkin açıklaması şöyledir:

“Bence akademisyenlik ile bilim insanını ayırmak gerekiyor. Çünkü bakanlığa ve özel kurumlara ait araştırma birimleri var. O araştırma kurumlarında yer alan insanlar da bilim insanı. Ama

akademisyenlik, bir yerde üniversite öğretim üyeliği ile paralel giden bir görev. Üniversite içerisindeki her akademisyenin bilim insanı olmadığını düşünüyorum” (K2).”

“Kendi kendine çalışma yapan olabilir veya başka şekilde kendini yetiştirmiş, akademinin dışında araştırma yapan birçok insan var. Bunların dışında akademisyen, akademinin resmi kurumu içerisindeki bilim insanı anlamına geliyor kanımca” (K4).

Akademisyenin eğitimci rolünün bulunmasını birinci farklılık olarak gören erkek katılımcılardan biri “Akademisyenlikten anladığım ise, daha çok akademik bir ortamda eğitimci rolünün olmasıdır” (E6) şeklinde düşüncelerini ifade etmektedir. Bilim insanının insanlığa ve bulunduğu çevreye hizmet etmesi, akademisyenin ise sadece kendi unvanına yönelik araştırma yapmaya yönelmesi; akademisyen unvana bağlı iken bilim insanının unvana bağlı olmaması; bilim insanının daha evrensel, akademisyenin genel bir kavram olması; bilim insanının bilgi üretmesi ve araştırma yapması diğer farklılıklar olarak ortaya çıkmıştır (Tablo 1).

‘Bilim insanı’ ve ‘akademisyen’ tanımları

Profesörlerin cinsiyetlerine göre ‘bilim insanı’ ile ‘akademisyen’ tanımları arasında farklılık bulunduğu Tablo 2 ve Tablo 3’te görülmektedir. Tablo 2’de kadın katılımcılardan elde edilen bilim insanı ve akademisyen tanımları yer almaktadır. Kadın katılımcıların tanımlarından yola çıkılarak bilim insanı; ‘Bilgi üreten, insanlığa hizmet eden, kuram ve uygulamaya katkıda bulunan, araştırma ve yayın yapan, ulusal ve uluslararası olaylara duyarlı kalmayan, bilim etiğine uygun davranan, bilimsel, akademik ve analitik düşünebilen, bilim yapmayı temel dert edinmiş kişilerdir’ şeklinde tanımlanabilir. Kadın katılımcıların tanımlarından akademisyeni; ‘Belirli bir konuda uzmanlaşan, öğrenci yetiştiren ve eğiten, entelektüel birikime sahip olan, üniversitede çalışan, daha çok kendi akademik kariyerinde ilerlemek için yayın ve araştırma yapan kişidir’ şeklinde tanımlamak mümkündür.

Sonuç olarak kadın katılımcılar, ‘bilim insanı’ kavramını üst şemsiye olarak, ‘akademisyeni’ ise bir alt kavram olarak yorumlamaktadır. Katılımcılara göre bilim insanı olmak akademisyenliği de kapsarken, akademisyenlik bilim insanlığını kapsamamaktadır. Akademisyen kavramı daha çok öğretmenlik mesleği, bilim insanı ise bilimsel araştırmalarla bağdaştırılmaktadır. Başka bir ifadeyle, bilim insanının insanlığa hizmet etme ve topluma karşı duyarlı olma görevi öne çıkarılırken; akademisyenin kendi kariyerine odaklı, kendini ulusal ve uluslararası olaylara karşı soyutlanmış davranış biçimine sahip olmasıyla da eleştirildiği görülmektedir.

‘Bilim insanı’ ile ‘akademisyen’ kavramları hakkında erkek katılımcıların görüşlerinin de kadın katılımcılarda gözlemlendiği gibi farklılık taşıdığı görülmektedir. Tablo 3’de erkek katılımcılardan elde edilen bilim insanı ve akademisyen tanımları yer almaktadır. Buradan erkek katılımcıların tanımlarından yola çıkılarak bilim insanını, ‘Evrensel, insan ilişkilerinde başarılı, entelektüel kapasitesi yüksek, bilimle uğraşan, bilgi üretmeye çalışan, araştırma yapan, toplumun gözünde olumlu bir imaja sahip olan, insanlığa ve bulunduğu çevreye yönelik hizmet eden kişidir’ şeklinde tanımlamak mümkündür.

Erkek katılımcıların tanımlarından akademisyeni, 'Evrensel, pedagojik formasyonu olan, psikolojiden anlayan, insan ilişkilerinde başarılı, entelektüel kapasitesi yüksek, eğitimi rolüne sahip, bilim aktaran, araştırmalarını daha çok kendi kariyerinde ilerlemek için yapan, ulaşamayan, herhangi bir konuda konuşulamayan kişidir' şeklinde tanımlamak mümkündür. Bu anlamıyla akademisyenlik erkek katılımcılar tarafından kişilerin unvan olarak görev yaptıkları bir meslek olarak görülmektedir.

Katılımcıların kendilerini 'bilim insanı, akademisyen, bilim adamı, bilim kadını' kavramlarından hangisi ile tanımladıkları

Kadın katılımcılardan hiçbiri kendisini 'bilim kadını' olarak tanımlamamaktadır (Tablo 4). Kadın katılımcıların ikisi (K2 ve

K3) kendisini 'bilim insanı' ve 'akademisyen' olarak ifade etmektedir. Kadın katılımcıların kendilerini sırasıyla 'bilim insanı', 'akademisyen' ve 'bilim adamı' olarak tanımladıkları anlaşılmaktadır (Tablo 4). Kendini 'bilim adamı' olarak tanımlayan iki kadın katılımcıdan birisi, 'bilim adamı deyince sadece erkek akademisyenleri değil, aynı zamanda kadın akademisyenleri de anlıyorum (K1)' sözleriyle, adam sözcüğünü cinsiyetçi görmediğini belirtmiştir. Diğer katılımcı (K6) ise görüşlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

"Ben klasik, eski kullanıma devam ediyorum. 'Bilim adamı' diyorum. Sebebi de şu: Ben cinsiyet ayrımı yapmayı hiçbir zaman düşünmediğim için, adam kelimesinin insan kelimesini

Tablo 1: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre "Bilim İnsanı" ile "Akademisyen" Arasındaki Farklar

Kadın	f	Erkek	f
Akademisyenliğin üniversiteye özgü olması	4	Akademisyenin eğitimi rolünün bulunması	2
Bilim insanının her ortamda çalışabilmesi	3	Bilim insanının, insanlığa ve bulunduğu çevreye hizmet etmesi; akademisyenin ise sadece kendi unvanına yönelik araştırma yapmaya yönelmesi	1
Bilim insanının akademisyenliği de kapsamaması	1	Akademisyen unvana bağlı iken, bilim insanının unvana bağlı olmaması	1
Akademisyenliğin öğretmenliğe benzemesi	1	Bilim insanının daha evrensel, akademisyenin genel bir kavram olması	1
		Bilim insanının bilgi üretmesi ve araştırma yapması	1

Tablo 2: Kadın Katılımcıların Bilim İnsanı ve Akademisyen Tanımlarından Örnekler

Kadın katılımcılar	Akademisyen tanımları	Bilim insanı tanımları
K1	Akademisyen, spesifik bir konuda uzmanlaşmış, öğrenci yetiştiren ve eğiten, entelektüel birikimi olan üniversitede çalışan kişidir.	Bilim insanı, üreten, insanlık adına birtakım buluşlar yapan, teorik katkıda bulunan, uygulama şartı aranmayan, araştırma yapan, yayın yapan, öğrencilere danışmanlık yapan, çevresinde, ülkesinde ve dünyadaki olaylara duysız kalmayan kişidir.
K2	Akademisyenlik, üniversite öğretim üyeliği ile paralel giden bir görevdir. Akademisyenlik bilim insanı olmanın bir basamağıdır.	Bilim insanı, pek çok özelliği bir arada toplayan, olgunlaşmayı gerektiren bir süreci yaşamış kişidir.
K3	Akademisyen, bilim insanları topluluğunu, çevresini içine alan bir kavramdır.	Bilim insanı bireysel anlamda bilim kültürünü, bilim etiğini, gerçeği bulmayı, gerçeklerin değişkenliğini izleyebilmeyi, yeni yayınları, olayları gözleyebilmeyi kendine dert edinmiş, gaye etmiş insandır.
K4	Akademisyen, resmi kurum içinde çalışan bilim insanıdır.	Bilim insanı kendi kendine çalışma yapan, başka şekilde yetişmiş, akademinin dışında da araştırma yapan kişidir.
K8	Akademisyenler, bulunduğu üniversitedeki öğretici – eğitici görevlerini ve zorunlu bilimsel yayınlarını yapan, bazen yapılmış olanların tekrarı dışına çıkamayan, kendisini sadece kendi üniversitesinde tanıtmış olan, Türkiye'deki kendi bilim kamuoyuna bile kendisini varlık olarak gösterememiş insanlardır.	Bilim insanı, buldukları üniversitelerde bilimsel faaliyet göstermeye çalışan kişidir.

karşılığını düşünüyorum. Bilim kadını gibi bir ayrım olduğunu düşünmüyorum”. (K6).

Kadın katılımcılardan altısı, kendisini bilim insanı olarak tanımlamaktadır. Bu katılımcılardan birinin “kendimi cinsiyet faktöründen çok, bilimle uğraştığım için bilim insanı olarak kabul ediyorum (K4)”; diğerinin ise “bilim insanları deyip bilim adamı ve bilim kadını kavramlarını aynı kategoride değerlendirmek isterim (K8)” şeklinde görüş belirtmektedir. Kadın katılımcıların dördünün, kendisini akademisyen olarak tanımladığı görülmektedir. Bir katılımcı da görüşlerini aşağıdaki şekilde ifade etmiştir:

“Adam sözcüğünü erkek olarak algılamıyorum. Zaten kadını kullanmak, adamı erkek olarak algılatıyor. Ben ondan da rahatsız oluyorum. Bilim insanı denebilir aslında ya da bilimle uğraşan insanlar. Ama ben kendimi akademisyen olarak görüyorum” (K11).

Erkek katılımcıların kendilerini daha fazla ‘bilim adamı’ olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Tablo 4’de de görüleceği üzere, erkek katılımcıların bazıları kendilerini yalnızca ‘bilim adamı’ (E7, E10), yalnızca ‘akademisyen’ (E1, E11), ‘bilim insanı ve akademisyen’ (E3), ‘bilim adamı ve akademisyen’ (E5, E6), ‘bilim adamı ve bilim insanı’ (E8), ‘bilim adamı ve hobi profesörü’ (E5) olarak tanımlamaktadır. Kendini bilim insanı olarak tanımlayan bir erkek katılımcı, düşüncelerini “yoğun olarak bilim insanını tercih ediyorum. Toplumumuzda adam kavramı “adam gibi davran” anlamında anlaşılıyor (E3).” şeklinde dile getirirken; ‘bilim adamı’ kavramını kullanan başka bir erkek katılımcı “bilim adamı kavramını tercih ediyorum, ama nedenini bilmiyorum

(E7)” şeklinde yanıt vermiştir. Bir diğer katılımcı ise, üniversite ortamında bilim insanının az olduğunu belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir:

“Ben üniversitede iki tür akademisyen olduğunu düşünüyorum. Bilim adamı, bilim kadını ve geri kalanın akademisyen olduğunu düşünüyorum. Bilim adamı ve bilim kadınının üniversitede parmakla sayılacak kadar az olduğunu düşünüyorum” (E1).

Erkek katılımcılardan yalnızca biri, kendini diğer katılımcılardan farklı olarak ‘bilim adamı ve hobi profesörü’ olarak tanımlamaktadır. Bu katılımcının görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“Benim asıl mesleğim hobi profesörüdür, hobi öğretim üyesidir. Ben bu mesleği hobi olarak yapıyorum. Neden hobi dedim? Hobi yapmak için para harcarsınız. Ben de profesörlük yapmak için para harcıyorum. Paraya ihtiyacım yok” (E5).

‘Bilim insanı, akademisyen, bilim adamı, bilim kadını’ kavramlarının kullanılma gerekçeleri

Kadın ve erkek katılımcıların kendilerini tanımlarken kullandıkları kavramlar ve kullanma gerekçeleri Tablo 5’de yer almaktadır. Kendilerini bilim insanı olarak tanımlayan kadın katılımcıların bu kavramı kullanma gerekçelerinin başında, her iki cinsi de kapsamaması ve bilimsel çalışmalarla ilişkilendirilmesi gelmektedir. Kadın katılımcıların kendilerini bilim insanı olarak tanımlamalarında olduğu gibi, bilim adamı olarak tanımlamalarında da kavramı cinsiyetle bağdaştırmadıkları gözlenmiştir. Bir başka anlatımla, ‘bilim insanı’ kavramını kullananların gerekçeleri cinsiyet belirtmemesi iken; ‘bilim adamı’ kavramını

Tablo 3: Erkek Katılımcıların Bilim İnsanı ve Akademisyen Tanımlarından Örnekler

Erkek katılımcılar	Akademisyen tanımları	Bilim insanı tanımları
E2	Akademisyen evrensel, pedagojik formasyonu olan, insan ilişkilerinde başarılı, entelektüel kapasitesi yüksek kişidir.	Bilim insanı evrensel, insan ilişkilerinde pozitif, entelektüel kapasitesi yüksek kişidir.
E5	Akademisyen pedagojiden ve psikolojiden anlayan, bir baba, bilim adamı, hoca ve arkadaş olan kişidir.	Bilimle uğraşan kişiye bilim insanı denir.
E6	Akademisyen akademik ortamda eğitimci rolü olan kişidir. Akademisyen eğitim verir, bilim aktarımı yapar.	Bilim insanı, bilgi üretmeye çalışan, araştırma yapan kişidir.
E9	Akademisyen konuşulamayan, ulaşamayan, herhangi bir şey söylenemeyen kişidir. Akademisyen daha çok kendi kariyerinde ilerlemek için çalışır.	Bilim insanı daha olgun, toplumun gözünde olumlu imaja sahip olan kişidir. Bilim insanı, insanlığa ve bulunduğu çevreye yönelik hizmet eder.

Tablo 4: Katılımcıların Kendilerini “Bilim İnsanı, Akademisyen, Bilim Adamı, Bilim Kadını” Kavramlarından Hangisi ile Tanımladıkları

	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10	K11	E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8	E9	E10	E11
Bilim adamı	√					√										√	√	√	√		√	
Bilim insanı		√	√	√	√			√	√					√	√				√	√		
Akademisyen		√	√				√			√	√	√		√			√					√
Hobi profesörü																√						

K: Kadın, E: Erkek.

kullananların gerekçeleri ‘adam’ sözcüğünün yalnızca ‘erkek’ cinsiyeti çağrıştırmadığını düşünmeleridir. Bu açıdan, kadın katılımcıların aynı gerekçe ile farklı kavramları kullandıkları anlaşılmaktadır. Kadın katılımcıların bilim adamı ve bilim insanı kavramlarına bakış açılarındaki farklılık, iki katılımcının görüşüyle aşağıda örneklenmiştir:

“Çok öteden beri alışkanlık var, böyle bir alışkanlık. Bilim adamı deyince sadece erkekleri değil, erkek akademisyenleri değil, kadınları da onun içine katıyorum” (K6).

“Bilim insanı demek daha uygun olur. Bilim kadını ya da bilim erkeği biraz cinsiyeti belirtmek anlamında olabiliyor. Ben kendimi bir cinsiyet faktöründen çok, bilimle uğraştığım için bilim insanı ya da bilim adamı olarak kabul ediyorum. Yani ‘adam’ sözcüğünü illa da erkek olarak tanımlamıyorum ve kullanmıyorum” (K4).

Kendilerini akademisyen olarak nitelendiren kadın katılımcılar ise, bu kavramı kullanma gerekçeleri arasında bilimsel çalışmalar yapıyor olmalarını, üniversitede çalışmalarını, akademik etkinliklerini, eğitim-öğretim etkinliğinde bulunmalarını göstermişlerdir. Bir katılımcı (K3), aldığı yabancı dil ağırlıklı eğitimin etkisi nedeniyle akademisyen kavramını daha çok kullandığını bildirmiştir.

Tablo 5’te erkek katılımcıların kendilerini ‘bilim insanı’ olarak tanımlarken kullandıkları kavramların gerekçeleri sırasıyla; her iki cinsi de kapsamı, sempatik olduğu düşüncesi, insan ilişkilerinde pozitif olmayı ve entelektüel kapasitenin yüksekliğini düşündürmesi ve evrensel olmasıdır. Erkek katılımcıların

kendilerini bilim adamı olarak tanımladıkları gibi, bilim insanı olarak tanımlama gerekçeleri de kadın katılımcılarınkine benzerdir. Erkek katılımcıların akademisyen kavramını kullanma gerekçeleri, üniversitede bilim insanının az olduğu, akademisyenin her iki cinsi de kapsadığı ve toplumun bu kavramı daha iyi bildiğini düşünmeleridir. Maddi ve manevi sorunu olmaması nedeniyle keyif için görev yaptığını belirten erkek katılımcı ise kendisini aynı zamanda ‘hobi profesörü’ olarak da adlandırmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada A üniversitesinde öğretim üyesi olarak görev yapan profesörlerin kendilerini ‘bilim insanı, akademisyen, bilim adamı ve bilim kadını’ kavramlarından hangisi ile tanımladıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada, A üniversitesinde görev yapan öğretim üyelerinin görüşleri ile sınırlı olduğundan dolayı yükseköğretimde çalışan bütün öğretim üyelerine genellenemez.

Araştırmanın bulgularına göre kadın ve erkek profesörlerin çoğunluğu ‘bilim insanı’ ile ‘akademisyen’ arasında fark görmektedir. Kadın profesörlere göre ‘akademisyenlik’ üniversiteye özgü bir kavramken, ‘bilim insanı’ her ortamda çalışabilmektedir. Erkek profesörlere göre akademisyenin eğitimi rolü ve kendini olaylardan soyutlaması ‘bilim insanı’ kavramından ayrılmasına gerektirir.

Kadın ve erkek profesörlerin tanımlarından yola çıkılarak bilim insanı; ‘bilim insanı, evrensel, bilgi üreten, insanlığa hizmet eden, kuram ve uygulamaya katkıda bulunan, araştırma ve

Tablo 5: Kadın ve Erkek Katılımcıların Kendilerini Tanımlarken Kullandıkları Kavramlar ve Kullanma Gerekçeleri

Katılımcıların kendilerini tanımlarken kullandıkları kavramlar	Kadın katılımcıların gerekçeleri	f	Erkek katılımcıların gerekçeleri	f
Bilim insanı	Her iki cinsi de kapsıyor Bilimsel çalışmalarla ilişkilendiriyor	6	Her iki cinsi de kapsıyor	3
		2	Sempatik olduğunu düşünüyor	1
			İnsan ilişkilerinde pozitif olmayı ve entelektüel kapasitenin yüksekliğini düşündürüyor	1
			Evrensel görüyor	1
Bilim adamı	Cinsiyetle bağdaştırmıyor Alışkanlık	2	Cinsiyetle bağdaştırmıyor	4
		1	Alışkanlık	1
			Nedenini bilmiyor	1
			Bilim insanı ile aynı anlamda olduğunu düşünüyor	1
Akademisyen	Bilimsel çalışmalar yapıyor Üniversitede çalışıyor Akademik etkinlikler yürütüyor Eğitim-öğretim etkinliklerinde bulunuyor Aldığı yabancı dil ağırlıklı eğitimin etkisi	1	Üniversitede bilimle uğraşan kişilerin az olduğunu düşünüyor	1
		1	Her iki cinsi de kapsıyor	1
		1	Kavramın toplum tarafından daha iyi biliniyor olması	1
		1		
		1		
Hobi profesörü	-	-	Maddi ve manevi sorunu olmaması nedeniyle keyif için görev yapması	1

yayın yapan, ulusal ve uluslararası olaylara duyarsız kalmayan, bilim etiğine uygun davranan, bilimsel, akademik ve analitik düşünebilen, entelektüel kapasitesi yüksek, insan ilişkilerinde başarılı, toplumun gözünde olumlu bir imaja sahip, bilim yapmayı temel dert edinmiş kişi' şeklinde tanımlanabilir. Yine aynı şekilde akademisyen; 'evrensel, belirli bir konuda uzmanlaşan, pedagojik formasyonu olan, öğrenci yetiştiren ve eğiten, psikolojiden anlayan, insan ilişkilerinde başarılı, araştırmalarını daha çok kendi kariyerinde ilerlemek için yapan, üniversitede çalışan, ulusal ve uluslararası olaylardan kendini soyutlamış, ulaşılabilen, herhangi bir konuda konuşulamayan kişi' biçiminde tanımlanabilir. Ortaş'a (2004) göre bilim insanı; 'evrendeki olay ve olguları inceleyen, onun altında yatan gizemin kaynağını araştıran ve bu gizemin nedenlerini anlamaya çalışan ve anladıklarını basitleştirip kitlelerin anlayabileceği şekilde yayın yolu ile duyuran kişidir'. Ayrıca bilim insanı, 'anlamış olduğu doğal gizemi yaşamı daha da kolaylaştıracak şekilde insanlığın hizmetine sunan kişidir'. Boyer'e (1990) göre bilim insanı 'bilginin sınırlarını ustaca inceleyen, fikirleri bütünleştiren, eylemle düşünceyi birleştiren ve öğrencilere ilham veren kişidir'. Ancak, Henkel (2000) pek çok ülkede akademisyenlerin, akademik kimlikleri güçlü ve dayanıklı kalacak gibi görünse bile sosyal konumları, saygınlıkları ve gelirleri açısından statülerinin azaldığını belirtmektedir. Glassick, Huber ve Maeroff (1997) da pek çok üniversite ve koleji bilgiyi keşfetmek yerine uygulamaya odaklanan öğretim üyelerine akademik ödülleri hediye ettiklerini belirterek eleştirmektedir. Kuban (2011, s. 2) da eleştirisini "üniversite profesörü bilim adamı belki olur, fakat çoğu kez sadece bir konuyu ömrü boyunca yarım yamalak anlatan bir memur-hocadır" ifadesiyle dile getirmektedir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu kadın profesörlerin kendilerini tanımlarken 'bilim insanı', 'akademisyen' ve 'bilim adamı' kavramlarını kullanmalarıdır. Kadın profesörlere göre bu kavramlar cinsiyetle bağdaşmamaktadır. Kadın profesörlerin hiçbirinin kendisini 'bilim kadını' olarak tanımlamaması araştırmanın ilginç bulgularından biridir. Erkek profesörler de kadın profesörler gibi kendilerini 'bilim adamı', 'bilim insanı' ve 'akademisyen' kavramları ile tanımlamakta ve bu kavramları cinsiyetle bağdaştırmamaktadır. Ayrıca kadın profesörler ile erkek profesörlerin bilim insanı tanımlarında 'bilgi üretmek, bilim ve araştırma yapmak, insanlığa hizmet etmek' kavramlarının; akademisyen tanımlarında ise 'eğitici rol, entelektüel birikim, akademik kariyerde ilerlemek için yapılan yayın ve araştırma' kavramlarının ortak kullanıldığı görülmektedir.

Sonuç olarak, bu çalışmada 'bilim insanı' ile 'akademisyen' arasında fark görüldüğü anlaşılmıştır. Akademisyenlik daha çok üniversite ortamında yapılan, eğitici rolü olan bir meslek olarak görülmektedir. Bilim insanı ise araştırma ve bilgi üretmekle ilişkilendirilmekte, evrensel bir kavram olarak değerlendirilmektedir. Profesörler 'bilim insanı' ile 'bilim adamı' kavramlarını cinsiyet açısından yorumlamamakta, kendilerini hangi kavrama yakın hissediyorsa o kavramı kullanmaktadır.

Bu çalışmada yalnızca bir grup profesörün görüşleri doğrultusunda konuya ilişkin kavramsal bir çözümleme yapılmıştır. Bu nedenle kavrama ilişkin daha ileri araştırmalara gerek vardır. Bu tür araştırmalar, terminolojideki tartışmaları artırarak kavram-

larda ortak anlayışın güçlenmesine katkı sağlayabilir. Gelecekte, farklı model ve yöntemler kullanılarak konuya ilişkin daha kapsamlı çalışmaların yapılması önerilir.

KAYNAKLAR

- Boyer, E.L. (1990). Scholarship reconsidered – priorities of the professoriate, the Carnegie Foundation for the advancement of teaching. San Francisco: Jossey-Bass. Retrieved from <http://www.umces.edu/sites/default/files/al/pdfs/BoyerScholarshipReconsidered.pdf>
- Chambers, M. M. (1931). The legal status of professors. *The Journal of Higher Education*, 2(9), 481- 486.
- Colbeck, C.L. (1998). Merging in a seamless blend: how faculty integrated teaching and research. *Journal of Higher Education*, 69(6), 647–71.
- Dill, D. D. (1982). The structure of the academic profession: Toward a definition of ethical issues. *The Journal of Higher Education*, 53(3), 255- 267.
- Enders, J. & Teichler, U. (1997). A victim of their own success? Employment and working conditions of academic staff in comparative perspective. *Higher Education*, 34(3), 347- 372.
- Feather, D. (2014). Defining academic – real or imagined, *Studies in Higher Education*, DOI: 10.1080/03075079.2014.914921.
- Feather, D. (2010). A whisper of academic identity: An HE in FE perspective. *Research in Post-compulsory Education*, 15(2), 189–204.
- Glassick, C. E., Huber, M. T. & Maeroff, G. I. (1997). Scholarship assessed: Evaluation of the professoriate. *The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, Inc.
- Gould, E. (2006). Professor or knowledge worker? The politics of defining faculty work. *Higher Education in Europe*, 31(3), 241-249.
- Harland, T. & Staniforth, D. (2003). Academic development as academic work. *International Journal of Academic Development*, 8(1/2), 25- 35.
- Henkel, M. (2000). *Academic Identities and Policy Change in Higher Education*. London/Philadelphia: Jessica Kingsley.
- Kogan, M. (2007). The academic profession and its interface with management. *Key challenges to the academic profession* (Maurice Kogan & Ulrich Teichler Eds.). International Centre for Higher Education Research Kassel INCHER- Paris and Kassel, Vol: 65. (ss. 161-171).
- Kuban, D. (2011). Sorunumuz TÜBA'dan büyük. *Cumhuriyet Bilim Teknoloji*, 9 Eylül 2011, Sayı: 1277.
- Merriam-Webster Dictionary of English (2014). Retrieved from <http://www.merriam-webster.com/dictionary/profession>
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Rolling, J.H. & Brogden, L. M. (2009). Two hours or more away from most things re: writing identities from no fixed address. *Qualitative Inquiry*, 15(7), 1139–54.
- Ortaş, İ. (2004). Öğretim üyesi ya da bilim insanı kimdir? *PİVOLKA*, 3(12), 11-16.
- Teichler, U. (2010). The diversifying academic profession? *European Review*, 18, 157-179.
- Vannini, P. (2004). Authenticity and power in the academic profession. Unpublished doctoral dissertation. Washington State University, USA.